

Sak 9/22 - «Vikingtidsmuseet på Bygdøy» - prosjektrapport LI til KHMs styre 10. juni 2022

I perioden fra styremøtet 8. april 2022 til 30. mai 2022 har arbeidet i VTM-prosjektet hatt særlig fokus på følgende saker:

- Byggeprosjekt, Brukerutstyr (BUT) og Safeguarding of objects (SGO)
- Aktiviteter i Utstillingsprosjektets delprosjekter

I. Byggeprosjektet, Brukerutstyr (BUT) og Safeguarding of objects (SGO)

Byggeprosjekt – status, brukerinvolvering og samarbeid

På bakgrunn av at Statsbygg (SB) tidligere har varslet at foreliggende planer ikke lar seg realisere innenfor vedtatt kostnadsramme, har Kunnskapsdepartementet (KD) bedt om at prosjektet gjennomgås på ny med sikte på å ta kostnadene vesentlig ned. KD har bedt om at det skisseres hvilke grep som er nødvendige for å gjennomføre prosjektet innenfor kostnadsrammen som Stortinget har sluttet seg til, og at det ev. synliggjøres opsjoner som viser hva mer man kan oppnå ved å øke rammen noe. Statsbygg og UiO skal samarbeide om arbeidet med bestillingen fra KD og levere en samlet rapport senest 2. juni 2022. Se vedlegg med bestilling fra KD.

SB har stoppet videre utvikling i byggeprosjektet og bruker nå ressurser fra egen organisasjon og entreprenør og rådgivere i arbeidet med rapport til KD. Saken rundt finansiering av byggeprosjektet følges tett av museumsledelsen, UiO-ledelsen og VTMs prosjektledelse hos både KHM og Eiendomsavdelingen, som samarbeider tett med SB i utarbeidelse av rapport.

Alle prosesser med brukerinvolvering i øvrig er satt på vent til videre.

Brukerutstysprosjekt (BUT)

Arbeidet med BUT pågår med redusert omfang til veien videre med byggeprosjektet er avklart. KHM er involvert i planlegging av de ulike arbeidspakkene i BUT og arbeider sammen med EA og SB med å få oversikt over alt utstyr, lage fremdriftsplaner og videreutvikle budsjett. Arbeid med fast inventar og gjenstandsbehandling er satt på vent i påvente avklaring fra KD. I monteranskaffelsen (den største anskaffelsen i BUT, ca. 80 mill. kr. eks. mva.) pågår det forhandlinger med leverandører for å låse løsninger og pris. Det har gjennom forhandlingsprosessen blitt avklart flere viktige forhold ift løsninger i byggeprosjektet, hvilket gjør at det ikke haster like mye med å få landet en avtale. Det gis derfor litt bedre tid til forhandlingene, og plan for endelig tilbud er flyttet til over sommeren med mål om kontraktsinngåelse i september/oktober. Det pågår prosesser for å avklare omfang og plassering av bygningsintegriert AV-utstyr. Det er startet en prosess sammen med arkitekt for å oppsummere behov rundt belysning som påvirker byggeprosjektet i en veileder (har tatt lengre tid enn forventet og uklart når

ferdigstilles). Det planlegges for konkurransegrunnlag for å få inn rådgivere for utvikling av konsept for wayfinding (utlysning planlagt juni og kontrakt i august/september).

Safeguarding of objects (SGO)

Prosjektet omfatter relokalisering av de gjenstander som kan flyttes til Økern, sikring av alle gjenstander som blir på VSH under bygging, digital dokumentasjon av gjenstander, flytting av skip, sleder og vogn inn i nytt bygg, samt etablering av nye støttesystemer. Prosjektet er delt i to, men KHM har det overordnede ansvaret for samlingens sikkerhet i begge prosjektdelene. Statsbygg har gjennomføringsansvar for sikring av skip, sleder og vogn (SGO-SB), mens KHM har gjennomføringsansvar for resterende gjenstander på Bygdøy (SGO-KHM).

Melding fra KD i forbindelse med bestilling av gjennomgang av prosjektet er at pågående sikringsarbeid av skip og sleder skal fortsette som planlagt.

SGO-SB: Arbeid med gjennomføringsplan pågår. Kjerneboring er gjennomført, arbeid med sikringstiltak på sledene er i slutfase. Testresultater for simulering av flytt av sleder har vist på noen utfordringer, hvilket har resultert i forsinkelser i arbeidet med flytting av sleder. Flytterigger til skipene er langt på vei bygget, men ikke transportert til Bygdøy. I møter med SB de siste ukene har det blitt klart for KHM at prosjektet ikke styres stramt og målrettet nok. Det er i løpet av de siste to årene utarbeidet en rekke omforente dokumenter mellom KHM/UiO og SB vedrørende akseptanskriterier for hva som er godt nok mht. samlingens sikkerhet. Det er i tillegg utarbeidet en omforent strategi for risikostyring, for å kunne håndtere tålegrenser og risiki på en hensiktsmessig måte. Strategien som er utviklet for risikostyring benyttes ikke i stor nok grad, hvilket har resultert i løsninger som sannsynligvis er overdimensjonert, og at delprosjektet bruker altfor mye tid på prosjektering. Dette medfører at kostnadsrammen for prosjektet overskrides. KHM har meldt bekymring om at prosjektstyringen ikke er tilfredsstillende til SB.

SGO-KHM: Arbeidet med å revidere, dokumentere, tilstandsvurdering og pakking av gjenstandene i fjerdefløy er ferdigstilt. Alle gjenstander, utover de som er en del av SGO-SB, er flyttet fra Bygdøy til magasin på Økern, og småbåter fra Gokstadfunnet er på utlån. Delprosjektet relokalisering av fjerdefløy er avsluttet innenfor tid og kostnad.

II. Arbeid i Utstillingsprosjektets delprosjekter

Inntil videre opprettholder KHM de ambisjonene som er lagt for VTM, og arbeidet i Utstillingsprosjektets delprosjekter fortsetter i henhold til de planer som er lagt. Nedenfor følger en kort oppsummering av hovedaktivitetene i Utstillingsprosjektets delprosjekter.

Utstillinger

Dette delprosjekt arbeider med de permanente utstillingene, særutstillinger og et spesielt tilbud for barn og unge – «Den store vikingreisen». Arbeidet er vår/sommer 2022 organisert i 8 arbeidsgrupper.

1. Faginnhold / publikasjoner: Arbeider med videreutvikling av synopsis, utvikling av forskningsoversikter og utarbeidelse for plan for utgivelse av faglige publikasjoner. Arbeidet med ferdigstilling av totalt ca. 60 forskningsoversikter har kommet ca. halvveis. Arbeidet skjer i tett samarbeid mellom prosjektet og andre fagressurser hos KHM og UiO i øvrig, samt i tett samarbeid med prosjektets internasjonale referansegruppe på faglig innhold. Det arbeides med prosjektplan for publikasjoner.
2. Gjenstandsutvalg: Utarbeider gjenstandslistene og starter opp prosess med klargjøring av gjenstander vår/sommer 2022. Prosess med digital dokumentasjon (foto og 3D-skanning) og konserveringsklargjøring vil pågå gjennom hele gjennomføringsfasen. Det utlyses stilling for 3D-dokumentasjon.
3. Den store vikingreisen: Anskaffelse av leverandør for detaljering, produksjon og implementering er i prekvalifiseringsfasen. Leverandører inviteres til å gi tilbud i løpet av juni, og inngåelse av kontrakt er flyttet til over sommeren og planlagt til august/september 2022 (kontraktsverdi ca. 18,4 mill. kr.).
4. Anskaffelser permanente utstillinger: Forhandlinger med prekvalifiserte leverandører er avsluttet og leverandører har levert endelig tilbud. Tilbud evalueres i et tverrfaglig evalueringsteam. Planlagt tildeling av kontrakt (finansiell ramme, ca. 150 mill. kr.) er 10. juni. I lys av situasjonen med uklarerhet rundt finansiering av byggeprosjektet gjennomgår prosjektet sammen med museumsledelsen handlingsrom/risikoprofil ift forpliktelser med kontrakt før endelig kontraktsinngåelse.
5. Særutstillinger: Det arbeides med konseptutvikling av de tre første særutstillingene, gjennom bred involvering av fagpersoner i KHM og andre fakulteter ved UiO i dette arbeid.
6. Brukerinvolvering bygg/BUT: se om bygg og brukerutstyr under kap. 1.
7. CT-skanner: Det arbeides med å avklare behov opp mot byggeprosjektet og finne finansiering til utstyret (ca. 20 mill. kr. inkl. mva.).
8. Monteranskaffelse: Deltagelse i forhandlinger med monterleverandører, se om bygg og brukerutstyr under kap. 1.

Formidling, aktiviteter og sideprogram

Det fokuseres på de leveransene som i størst grad påvirker bygget. Det fokuseres spesielt på de delene som har med nybygg å gjøre (strategi og konsept for undervisnings- og aktivitetsområdet, samt konsepter for digital formidling koblet til laboratoriene og skannerrom). Delprosjektet skal i gjennomføringsfasen i hovedsak arbeide med:

- Formidling i foajé, museumspark og indre gårdsrom
- Formidling i laboratorier, skanning og eksperimentområde
- Formidling i auditoriet
- Digitale besøks guider
- Formidlingsløsninger på nett
- Skoleprogram
- Aktiviteter og faglige arrangementer
- Formidling på fysiske arenaer utenfor museet og i samarbeid med partnere

Kommunikasjon og kommersielle tilbud

Prosjektbeskrivelse under utvikling. Første nettsted basert på ny profil er under utarbeidelse. Det er inngått avtale med ekstern rådgiver for bistand til utvikling av produktutviklingsstrategi, det pågår anskaffelse av

produksjon av promofilm for VTM og det pågår løpende arbeid med kommunikasjon og informasjon om prosjektet. Delprosjektet skal i gjennomføringsfasen i overordnet arbeide med:

- Kommunikasjon og informasjon (internt og eksternt)
- Markedsføring
- Arrangementer og kommersielle satsninger
- Billettsalg
- Butikk / produktutvikling
- Kafé & Restaurant

Forskningscenter og laboratorier

Leveranser fra planleggingsfasen er ferdigstilt og forankret i KHM's styringsgruppe. Det er utviklet en ny modell for videre arbeid i delprosjektet der det er definert et tydelig grensesnitt på hva som er delprosjektets ansvar og hva som skjer i linjeorganisasjonen. I linjevirkosomheten er det etablert et faglig program for forskningscenter VTM, som skal utarbeide konsept for forskningscenteret og faglig retning for dette. Delprosjektet følger opp grensesnitt mellom VTM-prosjektet og det faglige programmet, samt følger opp videre utvikling av program for formidling av forskningscenterets aktiviteter og resultater og for forskningscenterets bruk av forskningslaboratorier og interaksjon med publikum. Aktiviteten i delprosjektet er således nedskalert og ivaretas av delprosjektleder Tone Wang som fast ressurs, med tilgang til en ressursgruppe som bidrar ved behov.

Etablering av driftsorganisasjon

Under oppstart. Avventer avklaring på overordnet driftsmodell fra UiO/EA. Denne prosessen gjennomføres ved en rekke workshops, ledet av UiO/EA. Planlagt gjennomføring var første halvår 2022, men denne prosess er utsatt av UiO/EA i avvente avklaring på fremdrift på byggeprosjektet. KHM's delprosjekt skal i gjennomføringsfasen overordnet arbeide med:

- Driftskonsept for utstillinger, formidling, og arrangementsvirksomhet
- Driftskonsept for serveringsvirksomhet
- Driftskonsept for butikkvirksomhet
- Forretningsmodell for B2B kunder
- Prisstrategi for entré/billetter
- Utarbeidelse av bemanningsplan og etablering av driftsorganisasjon
- Utrede og avklare behov for finansiering av driften
- Formalisering av samarbeid med partnere og leverandører, herunder driftsavtaler, kommersielle partnere og andre samarbeids- og eventuelle leieavtaler.

III. VTM-prosjektets møter/reiser april 2022 – mai 2022.

Følgende møter/reiser har vært gjennomført i perioden:

- Et (1) møte i *Prosjektrådet* (VTM-prosjektets høyeste organ med repr. fra SB, UiO, KHM og departementene).
- Et (1) møte i *UiOs styrings- og koordineringsgruppe for VTM-prosjektet*.
- To (2) møter i *Kontaktforum* (felles koordineringsorgan SB, UiO/EA og KHM for VTM-prosjektet).

- Deltagere fra Utstillingsprosjektet var på forhandlingsmøter med potensielle leverandører til de permanente utstillingene, 4. april – 7. april.
- Deltagere fra Utstillingsprosjektet var på studietur med fokus på formidlingsopplegg for barn og unge 18-20. mai.

Det er løpende virksomhet i KHMs egen prosjektorganisasjon; koordineringsgruppen, delprosjektgrupper og særmøter tilknyttet de ulike aktiviteter i delprosjektgruppene.

Det har i perioden ikke vært holdt møter i *KHMs styringsgruppe for VTM-prosjektet*.

GJO, 30.05.22